

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXV. évfolyam

11. szám

Komárom, 2014. november

Ára 35 cent

A LÁTHATÓ ÉS A LÁTHATATLAN VILÁG HATÁRÁN

„Volt egy gazdag ember, aki bíborba és patyolatba öltözött, és nap mint nap fényes lakomát rendezett. Volt egy Lázár nevű koldus is, aki ott feküdt a gazdag előtt, fekélyekkel tele, és azt kívánta, hogy bárcsak jóllakhatna a gazdag asztaláról lehulló morzsákkal; de csak a kutyák jöttek hozzá, és nyaldosták a sebeit. Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és felvitték az angyalok Ábrahám kebelére. Meghalt a gazdag is, és eltemették. Amint ez a pokolban kínok között gyötörődve fel-emelte a tekintetét, látta távolról Ábrahámot és kebelén Lázárt. Ekkor felkiáltott: Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy ujjá hegyét mártsa vízbe, és hűsítse meg a nyelvemet, mert igen gyötörődöm e lángban. De Ábrahám így válaszolt: Fiam, jusson eszedbe, hogy te megkaptad javaidat életedben, éppen úgy, mint Lázár a rosszat. Ő most itt vigasztalódik, te pedig gyötörödsz. Ezen felül még közöttünk és közöttetek nagy szakadék is tátong, hogy akik innen át akarnak menni hozzátok, ne mehessenek, se onnan ide át ne jöhessen senki. Ő pedig így szólt: Akkor arra kérlek, atyám, hogy küldd el őt apám házához; mert van öt testvérem, beszéljen a lelkükre, nehogy ők is ide kerüljenek, a gyötörem helyére. Ábrahám így válaszolt: Van Mózesük, és vannak prófétáik, hallgassanak azokra! De az erre ezt mondta: Nem úgy, atyám, Ábrahám, hanem ha a halottak közül megvalaki hozzájuk, akkor megtérnek. Ábrahám ezt felelte: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül” (Lk 16,19–31).

Jézus példázatából nyilvánvalóan kitűnik, hogy a benne hívők haláluk után azonnal az üdvösségbe, az istentelenek a kárhozatba kerülnek. Az előbbieket ott várják a boldog feltámadást, az utóbbiak az ítéletet. Valami módon a halottak is érzékelnek, hiszen ez a gazdag ember emlékezik arra, hogy öt testvére él még itt a földön, és segíteni szeretne rajtuk. De nincs lehetősége arra, hogy segítsen.

Ez nagyon fontos részlete Jézus Krisztus tanításának. Mert a Szentírásnak minden e kérdéssről szóló igéje hangsúlyozza, hogy Isten áthághatatlan határt vont a látható és a láthatatlan világ között, és sem a kárhozathoz az üdvösségre vagy vi-

szont, sem a láthatatlan világból ide vagy innen oda menni embernek nem lehet. Az Ószövetség szigorúan megtiltotta a halottakkal való érintkezést vagy az érintkezés keresését. Aki ezt mégis megkísérelte, azt halállal büntették. Az Újszövetség azt mondja: aki a halottakkal keres vagy létesít kapcsolatot, nem mehet be az Isten országába. Miért? Azért, mert ezt a határt átlépni csak Isten megkerülésével lehet és éppen ezért, aki ezt mégis megkísérli vagy megteszi, valami olyat tesz, amit csak Isten nélkül, Isten ellenére tehet, és e mögött az Istennel szembeni bizalmatlanság, hitetlenség és gőg van. És a mi ösellenségünk, a Sátán, mindig csak arra vár, hogy valamit Isten ellenére tegyünk, mert abban a pillanatban kiszolgáltatjuk magunkat neki. Ő szívesen segít mindenben, amit Isten nélkül akarunk megvalósítani. Ezzel jogot formál ránk. Teret adunk olyan tisztátalan lelki erőknél, démoni erőknél az életünkben, amik fölött nincsen hatalmunk. Ezért tiltja meg Isten szigorúan az Ő népének, és ezért mondja minde-
nütt azt, hogy az Ő kijelentett akarata figyelem.

Ezt olvassuk Ézsaiás könyvében: ne a halottaktól tudakozódjatok, hanem a tanításra, és a bizonyágtételre hallgassatok (8,19–22)! Azt mondja az Úr a gazdagnak, aki segíteni akar a testvéreinek: van Mózesük és prófétáik, tehát van Bibliájuk, hangzik az Ige, higgyenek annak! Ha valaki Isten kijelentett igéjének nem hisz, nem lehet segíteni rajta! De sem onnan ide, sem innen odamenni nem lehet. (...)

Isten a látható és a láthatatlan világ között éles és áthághatatlan határt húzott, és nekünk, amíg e világban élünk, a láthatatlan világból egyedül Istennel lehet kapcsolatunk, senki mással! Ővele Jézus kibékített, nekünk van menetelünk Jézus által az Atyához, de ha rajta kívül bárki mással, aki már a láthatatlan világban van, kapcsolatot akar valaki teremteni, az csak Isten meggyalázása és megkerülése révén lehetséges. Ezzel számolni kell, mert Isten igéje erről nagyon világosan beszél.

Nekünk csak Istennel lehet kapcsolatunk a láthatatlan világból. Vele legyen kapcsolatunk, szoros, naponta ápol, bizalommal teljes, mindig újra megfrissülő hitbeli kapcsolatunk Jézus Krisztus által.

(Cseri Kálmán)

Sík Sándor

Az első sárga levél

A fák alatt feküdtem,
Merengve fölfelé.
Hát ellibeg fölöttem,
Bénán, aszály-ütötten
Egy sárga tölgylevél.

Könnyelmű szél zilálja
Az asszu lombokat,
De nem leng több utána,
Csak ő az ősz leánya,
Az első áldozat.

Egyetlen, aki lenni
S nem-lenni is megért.
Valami hívja menni
– Menni-e vagy pihenni? –
Nem kéri, hogy miért.

Mért éppen ő az első?
És mért ilyen korán?
Mért nem dajkálta esső
Kis életének első
És utolsó nyarán?

Nem kérdez és nem lázad,
Panasz, könnye sincs.
Hűlt erein alázat
Halk zizegése bágyad
És lelkemen legyint:

„Törvényemet betöltöm:
Édes volt odafönn,
És jó lesz lenni a földön.
Azt, ami lesz, köszöntöm,
Ami volt, köszönöm.”

Isten iránti nagy bizalommal élt

MEGEMLÉKEZÉS RÉZ LÁSZLÓ SÍRJÁNÁL

Drága emlékező gyülekezetek, homonnaiak és rozsnóiak, szeretett testvéreim a Jézus Krisztusban!

Kálvin János, amikor másodszor tért vissza Genfbe, készített magának egy pecsétnyomót, amelyen két szó állt: Készen, őszintén. Ezt a pecsétnyomót mindig kézbe vette, amikor nehézségek, problémák, gondok tornyosultak a feje fölött.

Készen. Készen állok a szolgálatra, mert a mennyei elhívás részese vagyok. Jól ismerem Krisztust és értem elvégzett szolgálatát. Krisztus igaz ismerete áldássá válik az én életemben. Aki igazán ismeri Krisztust, az áll meg helyesen az Úr szőlőskertjében. Nem rab-szolgákat, hanem megbízatással rendelkező szolgákat állít Isten a gyülekezetekbe. Homonna és Rozsnyó, ma egy Krisztus által megbízott szolgára emlékezik. Egy olyan szolgára, aki maga is tudta, hogy Krisztus mindennél nagyobb, hatalmasabb. Jól ismerte Krisztust, hitvallása apostolát és főpapiját. Hiszen úgy mint mi, ő is Benne látta a mózesi prófétai és tanítói lelkületet, valamint az ároni papság vérvonalát is. Krisztus minden tekintetben nagyobb.

Őt, ezt a Fejet tisztelte, hirdette Réz László is. Két missziós gyülekezetnek volt a lelkipásztora. Homonna és Varnó, Rozsnyó és Dobsina hithű refor-

mátussága lelkészében egy nyughatatlan lelkű, hitvallásához ragaszkodó, Krisztus egyházát építő, benne méhszorgalommal munkálkodó szolgát kapott. Olyan lelkészt, akiben megvolt a Krisztushoz való ragaszkodásnak, a hitvallásnak az a mélysége, amelyre Jézus hívta el. Folyton kivetette hálóját és engedelmeskedett a krisztusi parancs-

Réz László portréja

nak: „Evezz a mélyre”. Minden élet-helyzetben tudta: Krisztus nagyobb, erősebb. Úgy építette a homonnai és a rozsnói egyházközösségeket, hogy ismer- te az Építőt. Ismerte a Tulajdonost. Tud-

Az ÚR színe előtt

Hálát adok Neked, Mennyei Atyám, hogy a Te szent Igédben kijelentetted magadat előttem; hálát adok Neked, hogy kezembe adtad a Szentírást, amelyből evangéliumodat tisztán és közvetlenül veszem. Áldott kútfejből bugyog föl az életnek vize és tikkadt lelkem mohón él gondolataiddal, akaratoddal, vigasztalásoddal, a Te igaz ismeretteddel. Nem fenyeget a kétely, a habozás és az ingadozás eltávozik tőlem, mert kezemben van hitem és cselekedetem csillogó, viaskodó az éles karddal, útbaigazodom biztos vezetése mellett, társalkodom egy boldog ország csodálatos nyelvén s keblemre szorítom, mint elhivatottságom pecsételt okmányát, amelyen kezed nyoma fénylik és Szent Fiad vére piroslik. Kacaghat a gonosz, szánnak az öntelt, ámíthat a hazug és kísérthet a kétkedő: én érzem, hogy Te megtartasz és megszentelsz a Te igazsággal, mert a Te Igéd igazság (Jn 17,17).

(Ravasz László)

ta, milyen felelősséggel tartozik mindenért.

Vajon ma, a 90. évfordulón, mi lehet a mi hitvallásunk? Mi lehet a legnagyobb áldás számunkra Krisztus ügyét szolgálva Homonnán, Rozsnyón és szerte a világban? Az, hogy Krisztus nagyobb! Nagyobb mindennél. Hatalmasabb, erősebb. Nincs hozzá fogható. Az áll meg készen és őszintén az Úr előtt, aki tudja, hogy az Úr az Isten. Aki tudja, hogy a szolgálók jönnek-mennek, de Isten hirdetett, testet öltött, megcselekedett igéje színigaz. Nincs más alap, amely megtartaná a homonnai és rozsnói reformátusokat, mint Krisztus!

Miért? Mert Krisztus hű volt, mindvégig hű. Mindvégig megállt az Atya előtt. Mindenkor azért fohászkodik főpapi imádságában az Atyához: „Kijelentem a te nevedet az embereknek, akiket nekem adtál a világból. A tiéd voltak, és nekem adtad őket, és ők megtartották a te igédet” (Jn 17,6). Vagy a Lukács evangéliumában így jellemzi szolgálatát: „aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött” (Lk 9,48a). Krisztus, mint Fiú, hű az Ő há-

(Befejezés a 3. oldalon.)

(Folytatás a 2. oldalról.)

zához. Ő tudja, hogy minden az Atya műve. Tudja, hogy Isten így állította Őt mindenek felé. Tudja, hogy kitől nyerte megbízatását, hogy alázat és szelídség nélkül nincs szolgálat. Nincs hajlék, amely elfogadóvá, befogadóvá teszi a másikat. Jézus alázatával épít hajlékot Isten dicsőségére. Jézus Fiúságával mutatja meg engedelmisségét és teszi teljessé a rozsnói és a homonnai közösségeket is.

Hogy lehet a mi hajlékunk is Krisztus háza? Úgy, hogy nem tekintünk önmagunkra, nem tekintünk szolgálatunkra, hanem eltekintünk mindentől, ami elválasztana minket Krisztus szeretetétől. Bizalommal és reménységgel. Hittel és reménységgel, mert másképp nem lehet közösséget építeni. Aki nem hisz Krisztusban és nem lép előre vele, nem építője, hanem rombolója mindennek.

Réz László Isten iránti bizalma és reménysége nagy volt. Ez volt élete hitvallása: Isten iránti bizalom és reménység. Nem kevés dolgot végzett el közöttünk. 1896-ban Varannóról Homonnára hittel és reménységgel érke-

Isten iránti nagy bizalommal élt MEGEMLÉKEZÉS RÉZ LÁSZLÓ SÍRJÁNÁL

nya, hogy máig hirdeti: „erős torony az Úr neve, oda fut az igaz, és védelmet talál” (Péld 18,10). Rozsnóira is azzal a szándékkal érkezik, hogy – Krisztus oldalán állva – sok az építenivaló. 1901. október 6-án lelkészválasztó közgyűlésen a rozsnói gyülekezet megválasztja első lelkipásztorát. Már 1904. április 4-én, húsvét másodnapján, a templom ünnepélyes alapkövetételénél Réz László Istentől és Krisztus rozsnói egyházától kérdezi meg a 2Krn 6,8 alapján: *Miért kedves Istennek, hogy hajlék épüljön Rozsnón nagy neve dicsőségére és tiszteletére?* A toronyjelvények felhúzásával, 1904 novemberében pedig a lelkipásztor és Krisztus hű népe megkapta a választ Isten ígéjéből, amikor a kakas éberségre hívó szava és a csillag vezetése közösségi hűségre kötelezi a rozsnóiakat is. Rozsnótól Dobsináig mindenki lelki templommá növekszik. A templom elkészül, készen áll, már több mint száz éve rendeltetése alapjául szolgál.

minden korban élő hűséges közösségnek: „figyeljete hitvallásunk apostolára és főpapjára, Jézusra” (Zsid 3,1b), hogy Isten választ adjon minden kérdésünkre és utat mutasson a vak homályban.

Ajándékozzon meg minket a mindenható Isten olyan hittel, amely túllát mindenben, mert tudja: a szent testvérek a mennyei elhívás részesei Krisztusban és Krisztus által. A vándorélet legnagyobb áldása az a cél, amit Pál apostol így fogalmaz meg: „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetre eltételek nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró ama napon; de nemcsak énnekem, hanem mindazoknak is, akik várva várják az ő megjelenését” (2Tim 4,7–8). Ez a cél csak Istenbe vetett hittel és reménységgel lehet a miénk akárhol is élünk és szolgálunk az Úrnak. A mi reménységünk a zsoltáros szava: „Világosságom és segítségem az Úr, kitől félnék? Életemnek ereje az Úr, kitől rettegnék? Egy dolgot kérek az Úrtól, azért esedezem: hogy az Úr házában lakhassam egész életemben; láthat-sam, milyen jószágos az Úr, és gyönyörködhessem templomában. Halld meg,

A kérdés ma is az: Rozsnó, Homonna vajon Krisztus háza-e? Vajon hittel és reménységgel

Réz László sírja a rozsnói temetőben

zik Bodor Gábor főgondnok, hogy megkérje Réz Lászlót, e fiatal lelkészt, hogy legyen a prédikátoruk, szolgáltassa ki nekik alkalmanként a sákramentumokat és válják a lelkek hűséges pásztora. Réz László e kérésnek eleget téve, szolgálként beáll kéveként a Laborc-völgy és a Tapoly-völgy népének a szolgálatába, tudva, hogy „az egész test pedig az ő (Krisztus) hatására egybeilleszkedve, a különféle kapcsolatok segítségével, és minden egyes rész saját adottságának megfelelően működve gondoskodik önmaga növekedéséről, hogy épüljön szeretetben” (Ef 4,15).

Homonnán 1898-tól úgy emelkedik a magasba az éberség és a vezetés tor-

tekintünk-e előre? Hittel és reménységgel tekinteni Krisztusra. Az ő háza vagyunk, ha tudunk hittel és reménységgel építkezni. Mindvégig kitartani. Mindhalálig előre tekinteni és mindezt hittel tenni, Jézus Krisztusba vetett hittel. Homonna, Varannó, Rozsnó, Dobsina ilyen lelki látással rendelkező lelkipásztort nyert. 1896 és 1924 között úgy szolgált a rábízottakat, hogy valóban Krisztus házában, Isten tulajdon népének tekintette őket.

A mi emlékezésünk ma csak hálás emlékezés lehet, de figyelmeztetés is

A homonnai vendégek a sírnál

Uram, hívó hangomat! Könyörülj rajtam, hallgass meg!” (Zsolt 27,1.4.7.) Ámen.

Buza Zsolt

(Elhangzott Rozsnón, 2014. szeptember 14-én, Réz László lelkipásztor halálának 90. évfordulója alkalmából. Réz László 1896 és 1902 között Homonnán, majd haláláig, 1924-ig Rozsnón szolgált.)

Viebahn György tábornok *Érzéki vagy lelki ember* című írásában az igazi keresztyénség kérdéseivel találkozunk (A könyvet fordította Vargha Gyuláné, kiadta a „FÉBÉ” Ev. Diakonissza Anyaház iratkeresztése Budapesten, 1928-ban).

Jézus Nikodémus előtt fölfedte a Szentlélek által való új életnek titkát, de ő nem tudta elképzelni, hogy létezhet még más élet is, mint a halandó földi élet. Nem értette, mit jelent újjászületni Istennek ígéje és Lelke által. Így volt Saulus is mindaddig, amíg maga át nem élte ezt a legnagyobb csodát. Amikor átélte, akkor Jézusnak és Isten gyermekeinek egyik legdühösebb ellenségéből azok legodaadóbb szolgájává vált (*ApCsel 9,1.21*).

A Biblián végighúzódik ez a nagy ellentét: a testi ember, aki a maga erejéből, a maga erényei és kegyessége által akar megállni Isten előtt és csillogni az emberek előtt; és a lelki ember, aki kegyelem által, hittel ragadja meg Isten ígéreteit. Először mindig a testtől született van előtérben és harcol a Lélektől született ellen (Kain és Ábel, Ismael és Izsák, Ézsau és Jákób, Saul és Dávid). Az emberi kegyesség is képes áldozatot hozni, mint Kain, tud nagylelkű lenni, mint Ézsau, vallásos lenni, mint Saul, de a természeti ember nem tudja megérteni, mit jelent úgy közeledni Istenhez, mint aki megbékült vele a megöletett Bárány által, gyermekeké és örökössé lenni isteni élet által, Jézus Krisztus tanúbizonyságaként idegennek lenni ebben a világban. Isten Fiáról vallást tevőként elszakadni a világ szellemétől és a keskeny úton járni, a láthatatlan, szeretett Urért gyalázatot és üldöztetést szenvedni, a világ gyönyörűségéről lemondani, az Ő kegyelmét élvezni.

Nikodémus és Pál az emberi vallásosság minden előnyével rendelkeztek. Pál így nyilatkozik önmagáról: „*Körülméltettem nyolcadnapon, Izráel nemzetségéből, Benjámin törzséből való vagyok, zsidókból való zsidó, törvény tekintetében farizeus. Buzgóság tekintetében az egyházat üldöző, a törvénybeli igazság tekintetében feddhetetlen voltam*” (*Fil 3,5–6*).

A főpapok és a farizeusok nem tudták feltartóztatni Jézus bizonyosságtételének és csodáinak erejét (Lázár feltámasztása), ezért azon tanakodtak, hogy Jézust megölik. Ez meg is történt. A

Ne vallásos, újjászületett légy!

vallásos hatalom akkori birtokosai végül keresztre feszítették a dicsőség Urát. Ez a harc, melyet a világ vívott a világosság birodalma ellen, tovább folytatódott (Péter és János bebörtönzése, Jézus nevében való szólás megtiltása). Az apostolok ennek ellenére világosan bizonyosságot tettek a megfeszített és feltámadott Uról és hirdették, hogy nincsen senki másban üdvösség.

A világ fejedelme mindenfajta kegyeskedést megenged az embernek, csak egyet nem enged: a bizonyosságtételt Krisztus megmentő szeretetéről. István a keresztyén gyülekezet első vértanújaként halt meg a vallásos emberek közápóra által. Ezeknél a buzgólkodó zsidóknál a következők láthatók: hamis tanúk felhasználása, düh, fogcsikorgatás, irgalmatlanság, kiáltozás, füleik bedugása, megkövezés jogos ítélet nélkül. Ugyanakkor István ragyogó arccal tesz világos bizonyosságtételt, békésen tekint a megnyílt égre, imádkozik ellenségeiért és Isten békességében alszik el. Láthatjuk tehát, milyen a természeti ember a maga emberi vallásosságában és milyen az ember, akiben isteni élet van, aki újjászületett a Szentlélek által. E két összeférhetetlen egymással.

Milyen hát az igazi keresztyénség? Nemcsak az Urat és apostolait, hanem Jézus tanítványait is minden időben üldözte és gyilkolta az úgynevezett vallásos világ. Jézus követői, akik az igazság beszédéről vallást tettek, isteni világosság hordozói voltak. Az Úr így szólt hozzájuk: „*Ti vagytok a világ világossága*” (*Mt 5,14a*). Ez a világosság fénylik a sötétségben, de a sötétség eltaszítja magától, gyűlöli. „*Öbenne volt az élet, és az élet volt az emberek világossága, És a világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt*” (*Jn 1,4–5*).

„*Ez pedig a kárhoztatás, hogy a világosság e világra jött, és az emberek inkább szerették a sötétséget, mint a vilá-*

gosságot; mert az ő cselekedeteik gonoszak voltak. Mert minden, aki hamisan cselekszik, gyűlöli a világosságot és nem megy a világosságra, hogy az ő cselekedetei fel ne fedessenek; aki pedig az igazságot cselekszi, az a világosságra megy, hogy az ő cselekedetei nyilvánvalókká legyenek, hogy Isten szerint való cselekedetek” (*Jn 3,19–21*).

A legkegyesebb világi emberek voltak minden időben az Isten gyermekeinek legelkeseredettebb ellenségei. II. Fülöp spanyol király, aki istenfő és rendkívül vallásos ember volt, az inkvizíció által a leghűségesebb hívők ezreit kínoztatta, égette meg, maga is szemtanúja volt a hitvallók kivégeztetésének. Ő és az inkvizíció „atyjai” Isten dicsőségére kínozták és ölték meg a hívőket. Számos esetben bebizonyosodott, amit az Úr olyan világosan megjövendölt: „*...jön idő, hogy aki öldököl titeket, mind azt hiszi, hogy isteni tiszteletet cselekszik. És ezeket azért cselekszik veletek, mert nem ismerték meg az Atyát, sem engem*” (*Jn 16,2b–3*). A világ becsüli és szívesen eltűri az emberi vallásosságot, de gyűlöli az igazi keresztyénséget.

Meg kell értenünk a vallásos és az újjászületett közt levő különbséget. Az emberi vallásosság cselekedetek, áldozatok és szertartások által igyekszik Istennek tetszeni. Így akar a bűnnek válaszfalán keresztül (amely a bűnöst Istentől elválasztja), utat készíteni. De a bűnös nem képes Istenhez közeledni – bármilyen könyörögve nyújtaná is ki kezét az ég felé. Az evangélium ennek az ellenkezőjét hirdeti: Isten nyújtja le az égből mentő karját a bűnös felé. Isten Báránya eljött, hogy elvegye a világ bűneit; Jézus, az élet Fejedelme, minden hívő számára elhozta az isteni életet, a szabadítást, az istenfűságot, a békességet. Amit egyetlen ember sem képes leküzdeni, azt Isten kegyelme ajándékol adja: örök életet, békességet Istennel, a dicsőség bizonyosságát. Ez az igazi keresztyénség!

Ha még csak vallásos ember vagy, döntened kell! Még nem késő! Én már boldogan énekelem: „*Dicső király az én Megváltóm, / Segít akárhová megyek, / Csodáiról tudok beszélni, / Mindenki hadd lássa meg...!*” (*a 36. halleluja 1. verse*).

Szenczi László

Sokszor lehet hallani (főleg) nagyszülőket panaszkodni arra, hogy nem tudnak/akarnak „beleszólni” a fiatalok dolgába. Még akkor sem, ha az élettapasztalatuk okán védeni és óvni tudnák tanácsukkal a számukra legfontosabbakat.

Furcsa értelmezése ez a szabadságjogoknak... *Nem szólok bele* – pedig segítségről és tanácsadásról lenne szó.

Aztán sokszor az elszabadult életsorokat látva, már késő a sajnálkozás, és főlőleges az „én tudtam előre” bölcsesség...

De van egy mód (többek közt) azok számára is, akik mégis ehhez a kényelmes, *mosom kezeimet* állásponthoz ragaszkodnak. Mégpedig az, ha például keresz-

Könyvajánlat

Az ipolysági Keresztyén Magvető internetes könyvesbolt az alábbi könyveket ajánlja olvasóink figyelmébe:

Énekeskönyvek

Nagybetűs énekeskönyv: 5 euró

Középméretű énekeskönyv: 4,10 euró

Kisméretű énekeskönyv: 3,60 euró

Bibliák

Revideált új fordítású, közepméretű Biblia: 10,85 euró

Nagy Károli Biblia: 14 euró

Csökkentlátók Bibliája, az Újszövetség négy könyvben: 2,50 euró/db

Kicsik lapozgató Bibliája: 9,30 euró

Mesélő Biblia: 14,50 euró

Bibliaolvasó Kalauz 2015.

Isten kegyelméből jövőre is naponta olvashatjuk a Bibliaolvasó Kalauz rövid igemagyarázatait.

A napi igét, a Kárpát-medencei magyar református egység jegyében egy-

2014-es kiadású gyerekkönyvek

Bibliai emberek: 6,95 euró

Bibliai állatok: 6,95 euró

Engem Isten nagyon szeret (könyv+foglalkoztató): 8,05 euró

Kibékülés az erdészházban: 2,80 euró

Jézus élete gyerekeknek: 11,20 euró

Bogárkák: 7 euró

Regény, életrajz, elbeszélés

Lábnymok: 8,75 euró

Műtétek a dzsungelben: 3,50 euró

Emlékezés: 12,10 euró

Ideje a táncnak: 10,35 euró

Az utolsó bűnevő: 11,20 euró

Töretlenül: 10,15 euró

Megváltó szeretet: 12,75 euró

Poros úton mezítláb: 12,10 euró

ségesítették, ám a magyarázatokat a mi egyházunk lelkipásztorai készítették.

A 2015. évi Bibliaolvasó Kalauz munkatársai: Demes Tibor hardicsai, György András somorjai, Kassai Gyula lévai, Kraus Viktor mokcsamogyorósi, Szuhay György kulcsodi, Erdélyi Adél és Erdélyi Zoltán perbeti, Tatár István kisújfalui, Vámos Béla felsőpatonyi, Ambrus Erika Ipolypásztó-garamsallói, Szénási Lilla és Szénási Szilárd martosi, Sebők János madi, Pólya Katalin párkányi és Varga László lakszakállasi lelkipásztorok. A kiadványt, amelyet immár kilencedik éve ad ki az egyházunk, Somogyi Alfréd apácaskállasi lelkipásztor szerkesztette.

A jövő évi Bibliaolvasó Kalauz ára változatlanul két euró, és megrendelhető a lelkészi hivatalokban.

Isten áldása legyen az Ige olvasóin és megtartóin!

Rafinált tanácsadás

tyén olvasnivalót csempésznek a fiatalok közelébe. Mert ami házon belül van, azt esetleg kézbe veszik, elolvassák. Így már nem kell félni a tanácsadás esetleges „visszaverésétől”, mert közvetve mások, szakemberek adnak tanácsot egy-egy helyzetre.

Manapság már nagyon sok kiadvány van, amely a szórakoztatás mellett tanácsokkal és eligazításokkal is szolgálnak. Szépek, vonzóak ezek a keresztyén gondolkodást terjesztő lapok és könyvek. Mi lenne, ha a karácsonyfa alá például nem egy újabb boríték kerülne, hanem Family, Lídia, Ethos vagy CikCakk előfizetés?

(Ezek közül több megrendelhető a Magvető címen.)

Napi áhítatok

Forrás fakad a pusztaságban: 7 euró

Amikor a csend beszélni kezd: 9,40 euró

A kegyelem harmatja: 8,75 euró

Maradjanak szívedben (ifjúsági): 7,20 euró

Isten ígéreteinek tárháza: 5,25 euró

Mindennap az Ige fényében: 6,30 euró

2015-ös fali- és asztalaptárak.

A könyvesbolt honlapján megtekinthető a teljes kínálat (www.magveto.sk).

Feladvány

Melyik evangéliumokban olvashatjuk a magvető példázatát?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **december 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy emailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A szeptemberi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint Móríc Zsigmond 1879-ben született.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Barta Éva** (Kassa), **Rigó Katalin** (Örös) és **Vályi Kálmán** (Mátyóc-Vajkóc).

Mindhárman egy képes *Újszövetséget* kapnak ajándékba. Nyemlényükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

BIBLIAOLVASÓ KALAUZ

A 2015. ÉVRE

Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

Oroszka Lévától 33 kilométerre délre, a Garam jobb partján található. A 2011-es népszámláláskor az 1286 lakója közül 720-an vallották magukat magyarnak és 88-an reformátusnak. Három évvel ezelőtt költözött a községbe Tóth Árpád lelkipásztor, aki két anyaegyházközséget szolgál be, valamint az oroszka leányegyházat is, amelyre inkább a missziói gyülekezet megnevezés a jellemző, nemrég alakult közösségről van ugyanis szó.

Az elmúlt rendszerben a szomszédos Csatával közös közigazgatás alá kényszerítették Oroszkát, így a két község majdnem egybe is épült: a két települést csak egy vasútátjáró választja el egymástól. Viszont amikor lehetőség nyílt a különválásra, akkor ezt megtek. De Tóth Árpád Csatán is próbálja egybegyűjteni a híveket, ahol 49-en vallották magukat reformátusnak. Úgyhogy ha a két település reformátusságát összeadjuk, akkor 130 főre tehető a létszám, ami már nem is olyan kevés – mondja bizakodva a fiatal lelkipásztor. Közülük azonban jelenleg még csak huszonnyolcan vannak a választók névjegyzékén.

A múlt rendszerben a mezőgazdasághoz kapcsolódó feldolgozóipar adott munkát az embereknek, emiatt költöztek be reformátusok is a községekbe, de mára sajnos a konzervgyár és a cukorgyár megszűnt, a malom megmaradt ugyan, de kevés munkást alkalmaz.

Érdekes helyzetben van Tóth Árpád lelkipásztor, akinek szolgálati helyeként az egyház vezetése Vezekényt jelölte ki, viszont ő most családjával Oroszkán él, tehát a leányegyházközségben. A vezekényi anyaegyházközségben ugyanis nem volt biztosítva a lakhatás, így kénytelenek voltak olyan helyen vásárolni házat, ahol elérhető áron hozzá tudtak jutni – bár így is kölcsönt kellett felvenniük. Az ingatlan nem tartozik az egyházközség tulajdonába, nem volt olyan erős az oroszka gyülekezet, hogy házat tudott volna venni. Tóth Árpád lelkipásztor azonban reménykedik abban, hogy erősödni fog. A bizakodásának az szolgál alapul, hogy növekszik a reformátusok száma.

Oroszán több mint 1200-an élnek és körülbelül ennyi a lakosa Csatának is, akad munka tehát bőven. Tóth Árpád nem fél a kihívástól, látja a tartalékokat és a lehetőséget a hívek megszólítására, hiszen olyanok is vannak, akik nincse-

Oroszán egy közösségi ház megépítését tervezik Kicsi a közösség, de erősödni szeretne

nek megkeresztelve – missziós terület a javából!

Mivel Oroszán kevés református él (valószínűleg így volt ez korábban is) nincs sem saját templomuk, sem egy termük, ahol összejöhetnének. Pedig a második világháborút megelőző időszakban a cukorgyári munkások számára már volt református istentisztelet, de akkor is bérelt helyen. Aztán az akkori szolgálat folyamatossága megtört jó pár évtizedre. Pillanatnyilag pedig az evangélikusok imatermében tartják az istentiszteletet és bibliaórát. Ahová általában hatan-tizen járnak el. Egyébként Csatán is hasonló a helyzet. Templomuk nincs, de az evangélikusok ott is a rendelkezésükre bocsájtják az imatermüket. A látogatottság itt sem nagy, 1-8 fő között mozog. Megoldás lehetne az is, ha csak egy helyen tartanák az istentiszteletet, de hogy a távolság ne jelentsen akadályt, inkább tart kétszer, két helyen istentiszteletet a lelkész, aki az alkalmakat látogató egyháztagok segítségével (akik ismerik a többieket, tudják, ki honnan jött, milyen felekezetű), próbál eljutni a két falu lakóihoz.

A lelkipásztor felmérése szerint a közösség összetétele fiatal, így van remény a gyülekezet megerősödésére és bővítésére. Ezt szeretnék elérni a Csa-

tiszteletre és élnek is az úrvacsora közösségével. Közöttük vannak evangélikusok és akár katolikusok is, de ha vágyakoznak, akkor nem vonja meg tőlük a bűnbocsátnak ezt a lehetőségét, mondja a lelkipásztor. A lekéri kórháznak is van egy kihelyezett munkahelye Oroszán, ahol hosszú ideje kezelt beteg férfiak vannak. Ott is tart bibliaórákat, amelyen 12-14-en vesznek részt.

Oroszán jelentős mértékben hozzájárulnak az evangélikusok imatermének a fenntartásához, mivel ők többet használják, mint a tulajdonosok. Csatán fele-fele arányban használják ki a helyiséget, Vezekényen pedig az evangélikusok járnak a reformátusok imatermébe – így tudja a két felekezet segíteni egymást. Az egyik gyülekezeti tag egy nyomtatott ajándékozott az irodai munkák megkönnyítésére. A két anyaegyházközsettel (Kisölvédde, Vezekény-nyel) együtt hozzájárulnak a parókia fenntartásához – mondja a lelkipásztor. Az utóbbi három évben a helyi önkormányzattól is érkezett támogatás. Igaz, hogy csökkenő mértékben, de ennek is nagyon örülnek. De egyéb bevételi forrással nem rendelkeznek, csak azzal, amit a hívektől kapnak. Már az is nagy dolog, hogy a községtől kedvezményesen áron megvásároltak egy 384 négyzet-

méteres földterületet, ahová majd felépítik az imaházukat vagy templomukat. A hívek mondják: ha kell, jönnek és segítenek, szakemberek is felajánlották kezük munkáját.

A gyülekezet saját forrása egyelőre talán arra lenne elég, hogy az alap-

zás elkészüljön. Egy jóakarú személy elkészítette az imaház/templom tervét. Egyelőre nem tudják, hogy végül melyik valósul meg, mert a tervek szerint ugyan lesz tornya is, de harang nélkül. Tóth Árpád lelkipásztor bizakodik. Már látja maga előtt azt az épületet, amely az istentiszteleteknek és más közösségi alkalmaknak ad majd helyet. Csak az időpontot nem tudja. Az még csak Isten előtt ismert.

Iski Ibolya

Ökumenikus istentisztelet a kultúrházban

tán történő iskolai hittannal is, valamint minden más szolgálattal és akkor megépülhet egy imaterem vagy templom, hiszen érzik, hogy más vendégségbe menni, vagy a sajátjukban lenni.

Van a községben egy idősek otthona, ahol, ha teheti, heti rendszerességgel megjelenik. Felekezeti hovatartozás nélkül, mindenkivel szót vált. Van, amikor istentiszteletet is tud tartani és van, hogy az úrvacsorát is kiosztja. A 24 lakóból heten-nyolcan járnak el az isten-

Mit jelent keresztyénnek lenni?
Amit az emberek számára Jézus hitben, életben és üdvösségben hozott. Pál írja „Vessétek le a régi élet szerint való ő embert, aki csalárd és gonosz kívánságok miatt megromlott, újuljatok meg lelketekben és elmétekben” (Ef 4,22–23).

A statisztikai adatok szerint országunk több mint nyolcvan százaléka keresztyén. Sokat elgondolkodom ezen például olyankor, mikor egy-egy nagy bevásárlóközpontban vásárolunk. Mert a gyümölcs és zöldség áru szó szerint össze van turkálva (mintha más nem szeretne szép ép árut venni); mikor egy-egy polcon oda nem tartozó árut látok, amit valaki visszarakott a kosarából ott, ahol épp állt. Nem értem, miért nem az eredeti helyére teszi vissza...

Ugyancsak statisztikai adat, hogy a világon három másodpercenként éhen hal egy gyermek, miközben mi tonna számra dobjuk az élelmet a szemétkébe.

Ha valóban nyolcvan százaléka keresztyén az országnak, akkor itt egy földi paradicsomnak kellene lennie. Attól, hogy szüleink kicsi korunkban – tudunkon kívül – megkereszteltek, még nem vagyunk keresztyének. Az életünknek kell erről bizonyosságot tennie, a lényünkben kell, hogy áradjon a békesség, ami szavak nélkül is észrevehető: a keresztyén keresztség a Krisztussal való eggyé lételelenti (Gal 3,26–27).

Még két kényes témát érintenék, ami sajnos egyre divatosabbá válik és helyet kap a mi keresztyén otthonainkban is.

Kezdetben teremtette Isten a mennyet és a földet. Mikor minden kész volt és Isten rámondta: mindez jó!, akkor így folytatta: alkossunk embert. Először volt a teremtés, aztán az alkotói munka. Mint minden mást, ezt is tökéletesen megalkotta, mivel Ő egy tökéletes Isten, így nem csúszott hiba a számításba. Az ember hordozza az Isten képmását és hasonlatosságát, amelybe belelehelte a Lelkét (1Móz 2,7), amelyre aztán rámondta: igen jó! Mivel az élőlények között nem talált neki hozzáillő társat, így asszonyt formált a számára segítőtársul.

Isten tehát nem két férfit vagy két nőt teremtett. Nem csúszott hiba a teremtésbe, mert Isten a rend Istene. Nincs egyenlőség, nincs másság és a homoszexualitás vagy melegség nem betegség. Isten nem tévedett! Ő a nagyhatalmú tökéletes Úr. Így a helyett, hogy megalkusunk a helyzettel, harcolnunk kellene inkább. Ez a bűn következménye, mert az emberiség már hosszú idő óta távol ke-

Keresztyénség az ige mérlegén

rült az Istentől: „Isten ugyanis haragját nyilatkoztatja ki a mennyből az emberek minden hitetlensége és gonoszága ellen” (Róma 1,18a). Majd ugyancsak ebben a levélben olvasható: „Akik az Isten igazságát hazugsággal cserélték fel... Ezért Isten gyalázatos szenvedélyeknek szolgáltatta ki őket. Mint ahogy asszonyaik felcserélték a természetes érintkezést a természetellenessé, ugyanúgy a férfiak is elhagyták a női nemmel való természetes érintkezést, és egymás iránt gerjedtek fel kívánságukban; férfiak férfiakkal fajtalanokdottak, de el is veszik tévelygésük méltó jutalmát önmagukban (1,25a.26–27). Sajnos nagyon sokan (még „keresztyének” is) nincsenek tisztában vele, hogy ez nem a természet hibája, hanem az emberi gonoszság miatt engedte meg Isten az életünkben. „Ha valaki férfival hál úgy, ahogyan asszonnyal szoktak hálalni, mivel utálatosságot követtek el mindketten, halállal lakoljanak, vérük rajtuk” (3Móz 20,13). Imában vigyük ezt is az Úr elé és próbáljuk helyes irányba terelni gyermekeinket, unokáinkat, ismerőseinket az ige fényében.

Így folytatódik az ige: „Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek egy testté” (1Móz 2,24). Egy újabb igen kényes, „divatos” téma. A fiatalok gyakran mondják, hogy a boldogsághoz nem kell papír. Ez így

így inkább bűnben él. Hol van hát a mi keresztyénségünk, ha minden más fontosabb, mint az Istennel való tiszta kapcsolat? A fiatalok gyakran nem tudják, mit jelent a szerelem, s ezért gyakran összekeverik a testi vágyak kielégítésével. A szerelmet Istentől kaptuk, így a nemi vágyakat is, ezért fejezi ki olyan csodálatosan a Biblia, hogy *lesznek ketten egy testté*, ami nem azt jelenti, hogy féktelenül paráználkodhatunk.

A nemi élet a tiszta házasság tartozéka. Isten szó szerint paráznaságnak nevezi a házasságon kívüli nemi életet és a házasságban elkövetett hűtlenséget házasságtörésnek. A kettő nem ugyanaz! Már a tíz parancsolat egyike is az, hogy *Ne paráználkodj!* Ha ez nem lenne bűn, Isten nem foglalta volna külön parancsolatba. Akik ismerjük Istent, meg kell tanulnunk neki tetsző életet élnünk. „Legyen megbecsült a házasság mindenki előtt, és a házasság legyen tiszta! A paráznakat és a házasságtörőket pedig ítéletével sújtja az Isten” (Zsid 13,4).

Újra a külön figyelmeztetés: parázna vagy házasságtörő – nem ugyanaz. Ne akarjuk Istent félrevezetni saját okoskodásunkkal! Őt nem lehet megcsúfolni. Az utolsó időkben éljük, és ha ilyen apró dolgokban nem tudunk hűségesek maradni, hogy állunk meg majd a nagyokban? Ne engedjük gyermekeinket, unokáinkat

vad párkapcsolatban élni! Vigyázzunk, hogy senki ne vádolhasson: szinte naponta találkoztál vele, de soha nem beszéltél neki Jézusról, a bűnről, a megváltásról és hogy van örök élet. Jézus világosságot hozott a világba, hogy ne maradjunk sötétségben: „A Lélek pedig világosan megmondja, hogy az utolsó időkben némelyek elszakadnak a hittől, mert megtévesztő lelkekre és ördögi tanításokra

hallgatnak. Ezek tiltják a házasságot és bizonyos ételek élvezetét, amelyeket az Isten azért teremtett, hogy hálaadással éljenek velük a hívők és az igazság ismerői” (1Tim 4,1.3.).

Úgy éljük a keresztyénségünket, hogy ne alázzuk meg Istent, ne okozunk neki fájdalmat! Nem ehettünk az ördög asztaláról és ugyanakkor az Isten asztaláról. Mert az Isten temploma nem fér össze a bálványokkal (2Kor 6,16), álljunk erősen a hitben, mert az Úr közel!

Varjassi Ibolya

igaz, papír nem kell, de Isten kell! A Biblia több helyen ír arról, hogy Isten szövetséget kötött valakivel: Nóéval, Ábráhámmal, Izsákkal. Aztán az Újszövetségben folytatódik: „az új szövetség az én vérem által” (Lk 22,20b).

A házasság is egy ilyen szövetség: két ember és Isten között. A mi modern világunkban már nem tulajdonítunk ennek nagy jelentőséget, nem nevezzük nevén a bűnt, hiszen sokan élnek így, fiatalok is és idősek is. Az idősebb korosztály fél, hogy elveszti az özvegyi nyugdíját,

A bölcs Isten és az örök világosság

Bölcs az Isten. Halottak napjára jótékony és vas-tag köddel terítette be a somorjai temetőt. Sejtelmes és misztikus lett tőle a kert. Az „örök világosság” kíségetésére szánt mécsesek térdmagasságig is alig voltak képesek megvilágítani a teret. A gyászolók és emlékezők igyekezete ellenére mindent betakart, elfedett a pára. Isten így is képes üzeni: a halott ember teste és lelke az Ő hatásköre. Nem tisztem beletiporni a római katolikus hitvilág halottak napi szertartásaiba – legyen mindenkinek az ő hite szerint. De haldokló emberek ágya mellett állva többször kiderült, hogy nem a halálfelelem a haldokló legnagyobb terhe, hanem a szeretet hiánya. *A nem érek rá, a nincs időm, a dolgom van* sokkal nagyobb sebet ütött az öreg, halálra készülő ember lelkén, mint maga a halál. Egyik ilyen beszélgetés pontosan érzékeltetni fogja, mire is gondolok:

Az egyik közeli öregotthon hűgyszagú szobájában nem először jártam. Az idős férfi, akit látogattam, valaha kiváló fizikai adottságú ember volt, nehezen viselte, hogy véccére kimenni sem maradt már ereje. Méltóságát végleg megtörte a felnőttpelelka és a kiszolgáló személyzet személytelen viselkedése. Leültem az ágya mellé, és feladva minden büszkeségét, elkezdett panaszkodni:

– Mindent megtettem értük. A gyerekeimért. A lakásomat évekkel ezelőtt a nevükre írtattam, már semmim sincs, csak a ruháim. Havonta egyszer, ha jönnek. Adták ezt a vackot – mutatott a szekrénykén fénylő mobiltelefonra –, hogy ezen hívjam őket, ha beszélgetni szeretnék, de nem tudok bánni vele. (A munkában edzett lapátkeze számá-

ra megoldhatatlan feladatot jelentettek az apró billentyűk...). A kutyájuknak jobb sorsa van, mint nekem, András. Azt ölbe veszik, úgy viszik az állatorvoshoz, képesek Pozsonyba vinni, ha kezelésre van szüksége. Önkéntelenül ránéztem az asztalon álló képkeretre, amelyen egy csokorban mosolyogtak a gyerekek és az unokák. Észrevette a tekintetemet, és folytatta: – Nem haragszom rájuk, csak hiányoznak. Az unokáim ügyes sportolók, a fiam sikeres mérnök, a lányomnak jól megy a vállalkozása. Tudom én, hogy elfoglaltak. De nem érdemelnék egy kicsit többet?

Megfogtam a kezét, mert erre a kérdésre nem tudtam válaszolni. Később beszélgettünk, imádkoztunk. Úgy búcsúztunk el, hogy két nap múlva megint jövök. Másnap hívott a temetkezési vállalkozó, hogy temetés lesz. Hajnalban meghalt. Éjszaka rosszul lett, és a kórházba menet, a mentőben elment.

Halottak napján megálltam a sírja előtt. Tele volt virággal, mécsessel. Rátettem én is egy szál virágot a kupacra.

Csak meg szeretném kérdezni: Nem érdemelnének többet, amíg élnek? Amíg meg lehet fogni a kezüket, amíg hallani lehet a hangjukat, amíg élnek... Mert így, a rengeteg virág, mécses és ki tudja még mi, nem ér semmit! Nem nekik szól – Istennek legkevésbé –, hanem csak a lelkiismeretünknek.

Bölcs az Isten, mert erre a halottak napi „színhátéakra” vastag ködöt terített. Ne higgyék az élők, hogy ez tetszik Neki!

György András
Forrás: www.srek.sk

Istenem, segíts!

Te adj erőt, hogy bízni tudjak,
Ha megbántanak, ne zokogjak.
Te add meg, hogy eltűnjenek,
Hogy hibáimmal szeressenek.
Te erősítsd meg erőtlenségem,
Hogy hősként vigyem a keresztem.
Te légy árvaságom erős támasza,
Tudom, Te vagy a gyengék gyámola.
Te őrizd meg gyengülő eszem,
Hogy éltem nagy teher ne legyen.
Ó adj azoknak szeretetet,
Aki nek én adtam életet.
Légy szívükben jóság, irgalom
Öregségemet értő szánalom.
Áldd, őrizd őket, édes Jézusom,
Hogy találkozzunk Nálad egykoron.
Vezess, erősíts, oltalmaz,
A végső órámom irgalmazz. Ámen

(ismeretlen)

Több – kevesebb

Kicsit több békesség, jóság, szelídség...
Kevesebb viszály, irigység...
Kicsit több igazság úton-útfélen...
Kicsit több segítség a bajban, veszélyben...
Kicsit több „mi” és kevesebb „én”...
Kicsit több erő, remény...

És sokkal több virág az élet útjára...
– mert a sírokon már hiába!

(ismeretlen)

„Magasztallak téged, mert félelmes és csodálatos vagy; csodálatosak alkotásaid, és lelkem jól tudja ezt” (Zsolt 139,14).

2014. július 2-án a barsi egyházmegye reformátusai közül egy autóbussznyián indultunk útnak, hogy Erdélyben is megtekinthessük, *mily csodálatosak Urunk alkotásai*... Jártunk a Partiumban és Szászföldön, de főként az Erdélyi-medencét és Székelyföldet jártuk be. Megtekintettük a legérdekesebb látnivalókat, erőd-templomokat, műemlékeket, múzeumokat, katedrálisokat, síremlékeket... Hadd osszunk meg pár élményt az Olvasóval is, ezáltal is magasztalva az Urat csodálatos alkotásaiért!

Érdekes volt látni a nagyváradi római katolikus nagytemplomot. Ott van elhelyezve a Szent László hermája előtti rokokó kazettában a szent király koponyacsontjának egy kicsiny darabja. A templom galériájában megtekinthettük az egyházművészeti kiállítást is. Körösfőn felsétáltunk a fazsindelyes, kazettás református templomhoz. Láthattuk II. Rákóczi György szőnyegét.

Az Erdélyi-medencében található református templomok melegséget árasztanak a megannyi különböző igeversekkel kivarrt terítőikkel. Ezért meg is ragadtuk az alkalmat és egy zsoltár elneklésével dicsőítettük Urunkat és Istenünket!

A kolozsvári főtérén az impozáns Szent Mihály templom előtt a város szülöttjének, Mátyás királynak életnagyságú lovas szobrát láthattuk, ahogy körbeveszi öt négy hadvezér. Majd elsétáltunk a híres házsongárdi temetőbe, ahol töb-

Az Úr csodái nyomában Barsi reformátusok Erdélyben

bek közt Szenczi Molnár Albert zsoltárköltő sírja is található.

Külön élmény volt számunkra a tordai sóbánya, tudván, hogy a 22. helyet foglalja el a világ hihetetlen turisztikai látványosságai között, hisz a sóréteg gyakran meghaladja az 1200 m vastagságot. Megható volt látni, hogy a sóbányának egy oltár része is van, amit természetesen sóból faragtak.

Utunkon megtekinthettük Hargita megye egyik legszebb és legmonumentálisabb tavát, a Gyilkos-tavat. Bátrán állítható: a Kárpátok egyik legfestőibb tava,

Székelyderzszen megtekintettük az unitárius vártemplom, ami a világörökség részét képezi. Egy dicséret elneklésével itt szintén dicsőítettük mennyei Atyánkat. Farkaslakán Tamási Áron székely író síremlékénél kegyelettel adóztunk, csakúgy mint Petőfi Sándor emlékhelye előtt a Nagy-Küküllő völgyében Székelykeresztúron a Gyárfás udvarháznál. A nagy költő itt töltötte el utolsó éjszakáját a segesvári csata előtt. Szép látnivalót kínált Segesvár is, melynek történelmi központja szintén a világörökség része. Segesvár nemcsak egy középkori erődvár-

ros, de Európa legjobb állapotban megmaradt középkori városa. Végeztül megtekintettük a marosvásárhelyi kultúrpalotát is, minek ablakain magyar mondák jelenetei elevenednek meg. A tükörterem a palota legkisebb terme, ami valóságos gyöngyszeme a kultúrpalotának. Utunk utolsó látnivalóját a Tordai-hasadék nyújtotta. Itt ismételtén megtapasztalhattuk: *mily csodálatosak az Úr alkotásai!*

Hálások vagyunk Istennek, amiért az itt eltöltött öt nap alatt láthattuk a vi-

lág egyik szép szegletét, ami annyi minden látnivalót kínál látogatóinak!

Legyen Istené a dicsőség, amiért az út során is megérezhettük, *mily csodálatosak Urunk alkotásai, és lelkünk jól tudja ezt!*

Sándor Veronika

melyet ezer méter feletti hegyek öveznek! Így jutottunk el a Hagymás-hegységben található Békás-szorosig, ami egy szurdokvölgy. Fantasztikus volt látni, hogy *mily csodálatosak Isten alkotásai!* A hasadékvölgy hat kilométer hosszan nyúlik el, melyben a patak és az út épphogy csak elfér.

Jubileumi kántorképző Alistálon Újabb két végzős kapott oklevelet

Huszonhét lelkes fiatal indult útnak ezen a nyáron, hogy meghódítsák a billentyűk, a dallamok és harmóniák világát.

Huszonhét fiatal, akik teljes elszántsággal vettek részt a kemény két héten: egyházi énekóra, zeneelmélet, hallásképzés, kórusvezetés és sok-sok gyakorlás az orgonán. Ők voltak azok, akik a tanfolyam végén számot adtak mindarról, amit ott megtanultak. Ők voltak azok, akik különböző gyülekezetekből (Alistál, Apácászakállas, Csallóközarányos, Negyed, Deáki, Komárom, Pozba, Jóka, Somorja, Érsekkéty, Nagysalló, Nagykálna,

Ipolyság, Fülek, Alsókálása, Jéne, Kenyhec, Nagygyéres, Ágcsernyő, Örs, Királyhelme) indultak el, hogy visszatérve kántorként, kórusvezetőként szolgáljanak.

Ezt a huszonhét lelkes fiatal hét oktatást a két júliusi hét alatt az alistáli református iskola és imaház épületeiben. Ez volt a 20. Országos Kántorképző Tanfolyam itt Felvidéken. Istennek hálát adva és szívünkben nagy örömmel emlékezünk meg erről a tanfolyam záró istentiszteletén: „Áldjad én lelkem az Urat, és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről” (Zsolt 103,2). Sokan megfordultak itt

tanárként, diákként (közel 80 hallgató) a húsz év alatt, mégis kiemelnek két fontos, meghatározó személyt: **Máté Jánost** Budapestről, akinek szívügye volt, hogy a magyarországihoz hasonlóan Felvidéken is elindulhasson a kántorképzés, és az ő közvetlen munkatársát, **Mórocz Ildikót**, aki sok éven keresztül teljes oda-
szánással vezette a tanfolyamokat.

Az idei nyáron két újabb hallgató tett kántorvizsgát és szerezte meg a kántori oklevelet: **Domonkos Emese** (Alistál) és **Mészáros Szilvia** (Nagykálna).

Köszönjük Istennek, hogy mindig ad újabb és újabb szolgálni kész munkatársakat, akik gyülekezeteink tagjainak lelki épülésén és zenei fejlődésén fáradoznak!

Süll Kinga

Amikor Jézus beszáll a hajónkba

Olvasandó: (Lk 5,1–11)

Ma egy olyan halászárról beszélek neked, aki egész éjjel nem fogott semmit, de amikor Jézusra hallgatott, bízott a szavában: csodát látott.

Most velem is csoda történik – egy rövid időre átváltozom valamivé, találj ki, mi lett belőlem!

Ej, de furcsán érzem magam. Gondos, hozzáértő munkáskezek kötöznek, egyre nagyobb és nagyobb leszek. Jaj, jól meghúztak, csomó és megint csak csomó – végre kész vagyok! Ó, de kellemes: valaki összefogott, és a csónakjába tett. Érzem, ahogy ring velem a vízen, hallom az evezők csapását, meleg van, pedig már esteledik. Megálltunk. Mi történik?

Az ismerős kéz felemel, és a kellemesen hűs vízbe dob. Széttérülök a hullámokon, egyre lejjebb ereszkedek. A csónak nem mozdul, csak a hullámok ringatják. De jó is lesz nekem! Mennyire örül majd a gazdám, ha hamarosan felhúz a sok-sok hallal! De miért nem jönnek már? Hol rejtőznek? Olyan nagy, gyönyörű kék vizű tó ez, biztosan kell benne lennie halnak! Már a gazdám is türelmetlen. Felhúz, visszadob. Vár. Újra felhúz – könnyen megy nagyon –, újra visszadob. Vár. Csak vár és vár. Már világosodni kezd. Nahát! Egész éjszaka kint voltunk a vízen, és nem fogtunk semmit. Felhúz. Az evezők után nyúl, csalódottan indulunk a part felé. Odaérünk. Reggel van. A halászhajót a parton álló fához köti a gazdám.

Milyen sok ember van itt! Mindannyian egyvalakire figyelnek, aki beszél. Most már én is jól hallom, mert a gazdám kivett, és jólesően megfogott, hogy kimossa, megtisztítson a rám rakódott növényektől, hínártól. De mi történik? Valaki szól. Annak a hangja ez, aki eddig a sokasághoz beszélt. Most a gazdámhoz szól: Simon, kérlek, vigyél egy kicsit beljebb a parttól! Simon – most már tudom, hogy Simonnak hívják a gazdám!

Újra a hajóban vagyok, mert Simon gazdám szót fogad az ismeretlennek. Beljebb evez. Az, akire mindenki figyel, leül, és a hajóból tanítja az embereket. Férfiakat, nőket, gyerekeket. Istenről, a mennyei Atyáról beszél kedvesen és szeretettel. Én is tisztán hallok minden szót, mert a víz felerősíti a hangját. Mindenki figyelmesen hallgatta, nem sze-

rették volna, ha egy szó is elveszik abból, amit mond.

Miután tanította őket, abbahagyta a beszédet, és így szólt a gazdámhoz: Simon, evezz a mélyre, és vessétek ki hálótokat fogásra! A gazdám nem hitt a fülének. Micsoda?! Egész éjjel kint volt a vízen, és nem fogott semmit. Szomorú az arca. Magában arra gondol, hogy ha éjjel semmit sem fogott, bajosan fog nappal, de hangosan azt mondja: Mester, egész éjszaka fáradtunk ugyan, és nem fogtunk semmit, de a te szavadra mégis kivetem a hálót.

Mesternek szólította őt. Ki lehet ő, hogy a gazdám ennyire hallgat rá, bízik benne?

Sokkal beljebb evezett a gazdám, mint éjjel. Leengedett a vízbe, várunk. Ó! Már jönnek is! Jobbról közeledik egy raj, balról is úsznak, ott, és ott, és

... mindenütt hal. Nagy és még nagyobb halak! Feszül minden részem. Ha a gazdám látná, de boldog lenne! De ő még mit sem sejt. Vár. Azt hiszi, reménytelenül, üresen evezünk majd vissza. És most hallom, a Mester szól: húzzátok föl a hálót! Gazdám igyekszik, de alig bír megmozdítani. Lehet, hogy arra gondol, hogy na, még csak ez kellett – biztosan beleakadtam valamibe, szétszakadok, és ha nem tud megjavítani, készíthet újat. Végre nagy erőlködés után kibukkanok a vízből. A nagy tömeg hal csak úgy fickándozik bennem. Áú-áú! Szakadozni kezdek... De Simon, a gazdám, látja ezt, és int a parton lévő társainak, akik a másik hajóban voltak, hogy jöjjenek és segítsenek,

mert csodák csodája, tele vagyok halal. Ilyen fogás tán még nem volt a Genézáret taván!

A halászok ideértek, segítettek kihúzni, és annyira megtöltötték mind a két hajót, hogy majdnem elsüllyedtünk.

Simon, a gazdám (akinek különben a másik neve Péter), a nagy tömeg halat látva, leborul a Mester lába elé, mert tudja, hogy aki ezt a nagy csodát tette, az nem lehet más, mint Jézus, Isten Fia! Milyen jó, hogy bízott benne! Milyen jó, hogy hallgatott rá!

Aki így belelát a tó vizébe, az belelát az ő bűnös szívébe is. Tisztává teszi, mint ahogy engem megtisztogatott a gazdám. Boldogság költözött gazdám, Simon Péter szívébe, mert már tudta: ha követi Jézust és bízik benne, csodák sorát élheti át vele, mert megváltozik az élete. Nem is csodálkozom, hogy a csónakkal együtt engem is otthagytok, és követte Jézust.

Most már biztosan tudod, hogy mivé változtam át, ugye?

Veled előfordult már, hogy nem sikerült valami? Mi volt az? Mit tettél akkor? És az előfordult-e, hogy nem bízál valakiben? Mitől féltél?

Nekünk sem sikerül minden, de te most már tudod, hogy bízatsz az Úr Jézusban, és Ő segít. Megteszi, amit kérünk, de csak akkor, ha az szerinte is jó nekünk, ha a kérésünk beleillik az Ő terveibe. Neki semmi sem lehetetlen. Hiszed ezt? Mondd el Neki szívből, hogy bízol Benne és csodát tesz a te életedben is! A te szívedet is átforgatja, ahogy Péterét.

Czinke Tímea

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa az 54. ülésén, melyre 2014. október 30-án Rimaszombatban került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta az 53. ülés jegyzőkönyvét.
– A Zsinat ZS-16/2014-es számú határozatának teljesítése érdekében folyó tárgyalását Marián Hamari püspökhelyettes kérésére elnapolta.

– Tudomásul vette a Csehtestvér Egyháznak egyházunk vezetését érintő 2014. november 27-re és 28-ra tervezett meghívását, valamint megbízta Marián Hamari püspökhelyettest, hogy a szekularizáció hatásáról készítsen egy előadást.

– Molnár Elemér, a Zempléni Református Egyházmegye esperese a 2014. szeptember 10-én kelt levelében az Egyetemes Választási Bizottság eljárásával és döntésével kapcsolatban osztotta meg észrevételeit, melyben nehezményezte, hogy az Egyetemes Választási Bizottság márciusi tájékoztató levelében, majd a szavazólapok szétküldése idején augusztusban a törvénynek kétféle értelmezése volt érvényes, ami a zempléni egyházmegye esperesi tisztségére való jelölésénél zavart okozott.

A Zsinati Tanács javasolta a Zsinatnak, hogy a következő választási ciklus első felében módosítsa és egyszerűsítse a választási törvényt, hogy a jelenlegi választási eljárásban előfordult eset (melyben a Egyetemes Választási Bizottság rövid időn belül ellentétes útmutatást adott a választásokhoz) többé ne fordulhasson elő.

– A Mátyóc-vajkóci Református Egyházközséget 2015. január 1-jei hatállyal átminősítette a Bajánházi Református Egyházközség leányegyházközségévé.

– Örömmel fogadta az Osztrák Helvét Hitvallású Evangélikus Egyház *Prófétai tanúságtételünk a világban* című református konzultációra szóló meghívását, melyre 2015. április 13-a és 17-e között Prágában kerül sor és megbízta egyházunk püspökét, biztosítsa egyházunk képviselőt a nevezett konferencián.

– Tudomásul vette a Rajnai Tartományi Egyház elnökének látogatásáról szóló püspöki beszámolót.

– Tudomásul vette a Koreai Presbiteriánus Egyház meglátogatásával kapcsolatos előkészületekről szóló beszámolót.

– Erkölcslileg támogatja, hogy Királyhelmeceken a város szülöttének, Dobos László írónak, mellszobra legyen.

– Egyházunk Zsinata VIII. ciklusának utolsó, 12. ülését 2014. december 6-ra hívta össze Rimaszombatba, a következő tárgysorozati pontokkal: a 11. ülés jegyzőkönyvének elfogadása, püspöki jelen-

A ZSINATI TANÁCS 54. ÜLÉSÉRŐL

tés az egyház életéről a Zsinat VIII. ciklusában, az egyháztagságról szóló törvény értelmezése, a Közalapról szóló 1/2009-es számú törvény módosítása, az egyházközség jogállásáról és társulásáról szóló 4/2011-es számú törvény módosítása. A zsinati ülés nyitó istentiszteletén sor kerül a Pálóczi Czinke István-díj átadására. A Zsinat ülésére a Zsinati Tanács meghívja az egyházmegye elnökségét is.

Javasolta, hogy a Calvin J. Teológiai Akadémia szervezeti és működési szabályzatával foglalkozzon a Zsinat a IX. ciklusának első ülésén. Megbízta Fazekas László püspököt, Géresi Róbert püspökhelyettest és Rákos Loránt zsinati tanácsost, hogy Lévai Attila dékánnal készítsék el a Calvin J. Teológiai Akadémia szervezeti és működési szabályzatának tervezetét.

– Határozott arról, hogy az újonnan megválasztott Zsinati Elnökség első ülésére 2015. január 3-án, a Zsinat IX. ciklus első ülésének ünnepi istentiszteletére 2015. január 17-én, 11 órai kezdettel a rimaszombati református templomban kerüljön sor, amely aztán 2015. február 14-én folytatódjon.

– A Re-Mi-Dia nonprofit szervezet egyházi szervezetként történő elismertetésének tárgyában nem hozott döntést, indítványozta, hogy egyházunk új vezetése 2015. elején tájékozódjon a Re-Mi-Dia nonprofit szervezet megújult vezetőségénél a szervezet tervezett működéséről, és ezt követően döntsön a kérelemmel kapcsolatban.

– Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese a 2014. október 15-én kelt levelében felterjesztette az egyházmegyei közgyűlés azon határozatát, melyben indítványozták a 4/2011-es számú törvény módosítását, hogy ne csak két, hanem akár három egyházközség is társulhasson. A Zsinati Tanács az Ondava-hernádi Református Egyházmegye 4/2011-es számú törvény módosítására vonatkozó indítványát nem támogatta, és nem terjesztette a Zsinat elé.

– Megállapította, hogy mivel Egri Gerő lelkipásztor még nincs felszentelve, így választhatóvá csak a felszentelését követően válik.

– Hozzájárult, hogy a Gútai Református Egyházközség országos gyűjtést hirdessen gyülekezeti házuk felújításának költségeire.

– Mivel az Abaúj-tornai Református Egyházmegye tanácsa mindaddig nem járul hozzá Fecsó Yvett lelkipásztor megválasztásához a Péderi Református Egyházközségbe, amíg a gyülekezetnek nem lesz lakható parókijája, a Zsinati Tanács

sem járulhat hozzá Fecsó Yvett lelkipásztor megválasztásához a nevezett egyházközségbe.

– Tudomásul vette, hogy az Abaúj-tornai Református Egyházmegye tanácsa engedélyezte Parti Katalinnak, a Szesztai Református Egyházközség beosztott lelkészének más kereső foglalkozás végzését a Buzitai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában, amennyiben ez a tevékenység nem akadályozza a lelkieszi szolgálat ellátásában.

– Jóváhagyta, hogy a Szalóki Református Egyházközség 2015. január 1-jei hatállyal a Lasztoméri Református Egyházközség leányegyházközsége legyen.

– 2014. december 1-jei hatállyal segédlelkészként alkalmazza Molnár Viktort, egyúttal kirendeli őt segédlelkieszi szolgálatra a Tornaljai Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora Fazekas Ágnes lelkipásztor.

– Edita Balázová győrkei lelkész 2014. október 28-án kelt levelében eligazítást kért az anyakönyvek fénymásolásának kérdéskörében. A Zsinati Tanács megbízta Kis Jolán intézeti lelkipásztort, hogy Edita Balázovának válaszolja meg a kérdését.

– Hozzájárult, hogy a Nagyráskai Református Egyházközség a Közalap egyházépítő keretéből az egyházmegyei bibliaismereti vetélkedőre folyósított 200 euró támogatást 2015. május 30-ig számolhassa el.

– Határozott arról, hogy amennyiben mindkét szlovák egyházmegye egységesen kéri, hogy a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház adja ki a Reformmány kalendárt, egyházunk kész azt kiadni, ellenkező esetben ajánlja, hogy az Ondava-hernádi Református Egyházmegye legyen a nevezett könyv kiadója.

– Elvi határozatot fogadott el arról, hogy a reformáció 500. évfordulója alkalmából a 2017-es évre gályarab-emlékmű felállítását kezdeményezi.

– A Zsinat díjlevéllel kapcsolatos felülvizsgálati határozatáig felfüggeszti a díjlevél bevezetését.

– Fekete Vince főgondnoknak a Tornagörgön, Komáromban és Nagykaposon megszervezett I. regionális presbiterképzésről szóló beszámolóját tudomásul vette és megköszönte neki fáradozását.

– Köszönetet mondott a zsinati tanácsosoknak, a komáromi és a rimaszombati hivatalok munkatársainak, a Tompa Mihály Református Gimnáziumnak és az üléseknek otthont adó egyházközségeknek, hogy az elmúlt ciklusban segítették egyházunk vezetésének a munkáját.

Börtönmissziós gyermektábor volt Jókán Két irányból közös célért

Nagy örömközpont idén is volt börtönmissziós tábor, melyet a cigánymisszióval együtt szerveztünk meg a jókai Betlehem Missziós Központban augusztus 11-e és 15-e között. Így a szokottnál kicsit több, harminc gyermeket táboroztatunk. A témánk a választás volt, hogy megmutassuk a gyerekeknek, hogy Isten mellett van a mi örökségünk és boldogságunk, hogy Isten szeret minket függetlenül a bőrünk színétől. Isten nem személyválogató: szeret minden kicsi gyereket!

A szentpéteri cigánymissziós gyerekek busszal érkeztek Jókára, szívükben már az úton nagy boldogság volt, hogy Istenről fognak újabb és újabb dolgokat hallani. Már ott dicsőítették énekükkel az Urat. A táborot Nőé történetével kezdtük, amit munkatársunk, **Csonka Marika** mesélt el. Csoportbeszélgetéseink is megkezdődtek, volt kézműves-foglalkozás, játék és énekelünk is. Nagy boldogság volt a szívünkben, hogy ennyi nehéz sorsú gyerek előtt tudunk szolgálni és hogy

A Vágfarkasdi Református Egyház-község Isten iránti hálával tekint vissza az elmúlt hónapokra. Mozgalmas nyarat tudhat maga mögött a közösség: felújította gyülekezeti termét, rendszeresen nagyszabású takarítási munkálatokkal szépítgette temploma környékét, amelyek minden alkalommal szeretetvendégséggel és jó hangulatú társalgással végződtek, sőt bakonyiszentkirályi barátainkat is meghívtuk egy kedves kis „összeborulásra”. A nyár legemlékezetesebb alkalma azonban ismét a napközis gyermektábor volt, amely páratlan összefogásnak köszönhetően – immár harmadikban – sok szép élményt szerzett naponta csaknem 130 gyermeknek.

A nagy aktivitás azonban az új tanév küszöbén sem lankadt. A tanévnyitó istentiszteletet követően az egyházközség presbitériuma egy olyan alkalom megvalósítását tűzte ki célul, amelyre még nem volt példa a közösség múltjában. Gyülekezeti délutánt rendezett, amelynek elsődleges feladata az volt, hogy testvéri közösségbe kövacsolja a gyülekezet különféle korcsoportjait. Ezt a nyárbúcsúztató alkalmat gondos szervezői munka és sok imádság előzte meg, mert bizony a meteorológusok előrejelzése nem igen jósolt

általunk megismerhették Isten kegyelmét és szeretetét. Másnap Gedeon története volt a téma, amit **Csonka Ilonka** mondott el. A hallgatóság nagyon fogékony volt a történetre. Csoportbeszélgetésen még az is kiderült, hogy arra is odafigyelnek, amire mi nem is gondol-

tunk. Ruth történetét is nagyon szerették a gyerekek, amit **Csonka Alexandra** mutatott be nekik, felvéve Ruth szerepét. A negyedik napon Dávid és Góliát történe-

tét **Écsi Ildikó** hozta el közénk. Sportfelelőssünk és mindenesünk **Szaller Gábor** és **Csonka Béla** voltak. **Bohák Ildikó**, **Réka** és **Erzsébet**, mint évek óta visszajáró segítők, otthonosan mozogtak, vezettek le játékokat a gyermekek között. Az esti evangelizációkat **Tóth Zsuzsanna**, egyházunk cigánymissziójának vezetője tartotta. Egy egyiptomi szolgálóleány bőrébe bújva mondta el Mózes történetét.

A gyerekek az összes ígét megtanulták és hisszük, hogy magukkal is vitték. Tudjuk, hogy Istennek semmi sem lehetetlen. Az utolsó napon táborlakóink tehetségüket is megmutathatták egy esti *Ki mit tud?* keretében. Az előző évekhez hasonlóan, táborozóink ajándékokkal gazdagodva térhettek haza.

Nagyon hálásak vagyunk **Antala Éváért** és **Tóth Zsuzs-káért**, a börtönmisszióért és a cigánymisszióért, hogy biztosították számunkra, hogy eljussunk ebbe a táborba.

Csonka Ilonka, Bohák Réka

Vágfarkasdi gyülekezeti történetek VÁLTOZATOS PROGRAMOK

derős időt a kiszemelt napra. A Mindenható azonban nagyon kegyes volt hozzánk, mert minden tervezett programunkat meg tudtuk valósítani. A gyülekezeti napunkra magyarországi testvéreink népes csapatát is meghívtuk, így próbáltuk viszonzni őrszentmiklósi barátainknak azt a szíves vendéglátást, amelyben ez év áprilisában, Órbottyánban részesítettek bennünket. Gyülekezeti napunkon **Szabó Gábor Ferenc** őrszentmiklósi lelki-

az idősebb korosztály pedig a templomkertben felállított hatalmas sátor alatt magyar nótákat és lelki énekeket hallgathatott **Kamocsai Gál László** nótáénekes és **Erdélyi Tímea** Ógyalla-bagotai lelkipásztor előadásában. A rendezvényről az ingyencsége sem maradtak el, hiszen két katlanban főtt az ízletes gulyás, nem hiányzott a hideg csapolt sör és a jó borocsk sem, de rengeteg finom süteménnyel is kedveskedtek asszonytestvéreink. Úgy

pásztor hirdette az ígét, gyülekezetének tagjai pedig megható műsorral szolgáltak. Az istentiszteletet követően szabadidő programokra került sor. Míg a legkisebbek ugrálóváraztak, csúszdázak, addig a fiatalok focitornán vehettek részt,

gondolom, hogy ez a közösen eltöltött délután szép tanújelét adta annak, hogy református közösségünk él, ápolja ősi hagyományait, tagjai szeretik egymást, és hálással tudnak élni az Istentől kapott élet tiszta örömeivel. Abban a reményben, hogy egy felejtetetlen alkalommal sok embernek sikerült örömet szerezniük és egy állandósuló rendezvénynek hagyományt teremteniük, kísérvé Isten gazdag áldása mindazokat, akik gyülekezeti napunk megszervezésében és megvalósításában tevékeny szolgálatot vállaltak! Soli Deo gloria!

Erdélyi Pál

Az ungi egyházmegye negyedik kórustalálkozója szeptember 7-én került sor, már hagyományosan az egyházmegye legnagyobb gyülekezetében, Nagykaposon, hat kórus részvételével.

A gyülekezet éneke után az egyházmegye esperesének, **Mártha Gézának** igei köszöntőjével és imádságával vette kezdetét az alkalom, majd a gyülekezet lelkipásztora, **Pándy Árpád** köszöntötte a jelenlevőket és vázolta a találkozó programját.

Elsőként a nagykaposi gyülekezet **Apáti Miklós** vegyes kara szolgált a gyülekezet kántora, **Barkó Zsuzsa** vezetésével. A nagy létszámú kórus Énekeskönyvünk 378. dicséretének feldolgozását énekelte **Tóbiás Gergő** zongorakíséretével bátran, erőteljesen, dicsőítően. Majd az *Ó, mily hű barátunk Jézus* kezdetű lelki éneket hallhattuk tőlük, amelyet **Kondás István** gitárjátéka tett igazán erős hitvallássá. Végül **Berkesi Sándor** *Uram, közel voltam hozzád* című művét adták elő a *Fabotó citerazenekar* kíséretével, bámulatos citera improvizációt komponálva a műhöz.

Kárpátaljáról, a történelmi ungi egyházmegye eszenyi református gyülekezetének 2010-ben alakult **Immánuel** kórusa szolgált **Csele Zoltán** vezetésével. A csodás hangú női kórus Isten békéjét kérte mindannyiunk számára a *Dona nobis pacem* kánonnal, majd a kö-

Kecskeméten augusztus 4-e és 8-a között tizenhetedik alkalommal rendezték meg a Gyermekotthonok Grassroots Európa Kupa Döntőjét.

Szlovákiát ebben az évben is a jókai Jó Pásztor Háza Gyermekotthon focicsapata képviselte. A tizennégy nemzet (Magyarország, Oroszország, Ukrajna, Lengyelország, Dánia, Németország, Csehország, Szlovákia, Szlovénia, Horvátország, Románia, Szerbia, Macedónia, Bosznia és Hercegovina) tizennyolc csapata negyvenkét mérkőzésen mérte össze tudását. A csapatok sorsolása után kiderült, hogy a jókaiak a Romániát képviselő szovátaikkal, a kecskeméti, a komádi és a dunavecsei gyermekotthon sportolóival mérik össze tudásukat. A látványos találkozón 237 gól született (ebből nyolcat a jókaiak rúgtak).

A XVII. Grassroots Európa Kupa győztesei a komádi fiatalok lettek, a második

Éneklek az Úrnak, mert jót tesz velem Az ungi egyházmegye kórustalálkozásáról

vetkező énekek alatt az énekkar fokozatosan gospel kórossá változott át és többek között arról az erőről énekelte, amelyet Isten ad az Őt szeretőknek, és amely nem fogy el sosem.

Őket a 2006-ban pedagógusokból és zenebárátokból alakult *Cantabile kórus* követte Barkó Zsuzsa vezetésével. Festeni tudtak a hangjukkal és végig tudtak vezetni minket mindazon, amiről énekeltek. Különösen maradandó élmény volt Selmeczi György *Millenniumi ódája*. Itt tűnt ki igazán, hogy mind-

egyik kórustagban ott szól belül a zene állandóan, és amikor ezt a belül szóló hangot kiengedik, igazi ünnep az. Majd a mokcsamogyorósi *Búzavirág dalkör* szolgálata által kaptunk lelki útavalót. Az ökumenikus kórus **Baloghné Domonkos Malvin** vezetésével működik. A kórustalálkozóra főleg a régi, nagyszüleink korának énekkincséből merítettek. De énekeltek a téli napfordulóról és a fény születéséről is, majd **Tóth**

Ilona szólóénekével buzdítottak minket, hogy azon az úton járjunk, amelynek a végén majd Jézus fog várni minket. A kórust a gyülekezet kántora, **Szűcs László** kísérte szintetizátoron.

A Kárpátaljáról immár hagyományosan vendégként meghívott bátyú-újbatyúi gyülekezet kórusa **Ember Orsolya** vezetésével tett bizonyosságot. Az ének szavával magasztalták Istent, hálát adtak mindazért, amit Isten formált, végül **Erkel Ferenc Szózata** által hívták fel mindannyiunk figyelmét a hűségre.

A találkozó végén az **ifj.**

Hornák István által vezetett örösi kórus énekében gyönyörködhattunk, akik két ifjúsági éneket és **Berkesi Sándor** *Védelmezz Istenem* című művét énekeltek. A kórus ismertetőjele, hogy a műveket saját „méretükre” tudják szabni. Minden művön addig dolgoznak, amíg az a sajátjukká,

bizonyos mértékig a saját feldolgozásukká válik.

A kórusok szolgálata után **Bodnár Noémi** lelkész, egyházzenei asszisztens értékelte a hallottakat, majd **Balla Sarolta** egyházzenei tanácsstaggal átadták az egyházzenei osztály ajándékát és az emléklapokat. A találkozó szertevendégséggel zárult.

-bn-

Gyermekotthonok XVII. focitornája Kecskemét vendégei voltak

helyen Szerbia, a harmadik és negyedik helyen pedig a somogyváriak és a dunavecseiek végeztek. A jókai gyermekotthon a kilencedik helyet szerezte meg. A hivatalos mérkőzések mellett focicsapatunk összemérte tudását a cseh hodóni-ni gyermekotthonnal, majd ez a két csapat kiállt Oroszország focicsapata ellen is.

Az ünnepélyes eredményhirdetésen a szervezők valamennyi résztvevőt emléklappal és ajándékkal köszöntöttek.

A gyermekek az egyik délután vendégei voltak a kecskeméti uszodának, megismerkedhettek Kecskemét belvárosával, látogatást tettek a Városházán, letekintettek a Barátok templomának tornyából és a jókai gyermekek ellátogattak a város egykori zsinagógájába is. Az öt nap alatt

sok barátság született, a vezetők tapasztalatot cserélhettek egymással. A színek és nyelvek kavalkádjában azonban a lényeg az volt, hogy a sport mindenkié és a kommunikációs problémákat jóakarral és kis leleményességgel le lehet küzdeni.

A rendezvény attól is különleges, hogy a sportolók valamennyien Európa valamely gyermekotthonában nevelkednek, így ez az esemény földrészünk egyik legnagyobbika az állami gondoskodásban lők számára. A Jó Pásztor Háza Gyermekotthon focicsapatát **Földes József** és **Joze Križovenský** hivatásos nevelőszülők, valamint **Gaspárecz Tihamér** lelkiigazgató, szociálpedagógus kísérte.

G.T.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerülettel egyházunk 2000-ben írt alá testvérkerületi szerződést. A szerződésbe megfogalmazásra került az, hogy a két egyházkerület törekedni fog egymás kölcsönös megismerésére és segítésére.

Kezdetben a találkozók főként egyházkormányzati szinten folytak, de a találkozók alkalmával sor került egy-egy gyülekezettel való megismerkedésre is. Nyilatkozatokban lett rögzítve az, hogy a két egyház mi módon próbál közeledni egymáshoz és hogyan tud segíteni a másik problémáinak megoldásában.

A továbblépést az jelentette, amikor sor került az egyházmegegyezés sorolására. Ennek célja az volt, hogy a kapcsolatteremtésben a gyülekezeti szintig jussunk. Kértük az egyházmegegyeztet és az alkotó gyülekezeteket, hogy a megadott egyházmegegyezéssel és gyülekezetekkel próbáljanak kiépíteni testvéri kapcsolatot. Van tehát néhány gyülekezetünk, amely szép kapcsolatot

Szeptember 7-én, ünnepi istentiszteleten iktatták be a madari egyházközség élére Csiba Zoltán lelkipásztort. Az alkalomra szinte teljesen megtelt a templom a gyülekezet tagjaival és a vendégekkel.

Az ünnepi istentisztelet a jelenlévők köszöntésével és **Szabó Csongor** egyházenész orgonajátékával vette kezdetét. **Fazekas László** püspök igehirdetésében az *1Kor 2,1–5* alapján szólt a gyü-

Látogatás a Királyhágómelléken EGY FOLYAMAT ÚJABB ÁLLOMÁSA

ápol és a kölcsönös látogatások és közös gyülekezeti alkalmak által is gazdagítani tudják egymás életét. Örvendetes lenne, ha még több gyülekezet keresné ilyen módon is a kapcsolatot a királyhágómelléki egyházkerület gyülekezeteivel.

2009-ben kölcsönösen arra az elhatározásra jutottunk, hogy a látogatóba érkező legfelsőbb vezetőkkel együtt egy vagy akár több egyházmegegyezésre és lelkipásztora is jön, s mindig egy területi egység lesz bemutatva, megismerve. Korábban így fogadta a küldöttséget a pozsonyi, a komáromi és a bari egyházmegegyezés, ez év szeptember 12-e és 14-e között pedig egyházunk küldöttségét fogadta a királyhágómelléki egyházkerület vezetősége Szilágynagyfaluban.

Egyházunkat **Fazekas László** püspök vezetésével **Szabó András** és **Dobai Sándor** esperesek, valamint **Pal-**

csó Attila hetényi lelkipásztor képviselték. Megérkezésük után a szilágynagyfalui templomban **Csúry István** püspök tartott rövid áhítatot, majd a gyülekezet lelkipásztora, **Lukács József** egyházkerületi főjegyző mutatta be a gyülekezetet és a templomot. Az este fehér asztal mellett a helyzetünk és lehetőségeink megvitatásával telt. Másnap látogatást tettünk egy modern gombatermesztő üzemben, majd a szilágyi református templomok közül a krasznait, a zilahit és a zsidóit tekintettük meg. Zsidón sétát tettünk a Wesselényi-kastély parkjában, amely botanikus kertként szolgál. Vasárnap mindannyian egy-egy gyülekezetben szolgáltunk igehirdetéssel.

A következő esztendőben a királyhágómelléki küldöttséget várjuk szeretettel, hogy bemutathassuk a gömöri és az abaúj-tornai egyházmegegyeztet.

-fi-

Nem ti választottatok engem Lelkészeiktatás volt Madaron

„Amikor valaki arra adja a fejét, hogy Isten igehirdetőjévé váljak, nagy elszántság és elhatározás kell, de meg kell lenni a külső és a belső elhívásnak is. Külsőleg fel kell készülni a szolgálatra, de belülről kell érezni a hívó szót” – mondta többek között Fazekas László püspök.

talak ki, és én rendeltelek titeket arra, hogy elmenjete és gyümölcsöt teremjete, és gyümölcsötök megmaradjon, hogy bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.” A lelkipásztor elmondta, hogy Isten választ ki minket, az ő népét. Mindazokat, akik hisznek benne és mernek benne bízni. Hiszi,

Dobai Sándor esperes és Fazekas László püspök a mózesszéknél

lekezethez. Beszédében örömet fejezte ki, hogy a gyülekezetben továbbra is szépen folyik a munka, még a lelkipásztori váltás ellenére is. A beiktatás napja pedig a gyülekezet döntésének az eredménye, aki olyan lelkipásztorok szolgálata után, mint Mokos Kálmán, Rác László és Nagy Lajos Csiba Zoltánt választotta meg az egyházközség élére.

Az igehirdetés után **Dobai Sándor**, a komáromi egyházmegegyezés esperese az egyházközség pecsétjének és a templom kulcsának a szimbolikus átadásával beiktatta a madari egyházközség élére Csiba Zoltán lelkipásztort, akinek szószékfoglaló igehirdetésének alapjául a *Jn 15,16* szolgált: „Nem ti választottok ki engem, hanem én választot-

Dobai Sándor esperes beiktatja Csiba Zoltán lelkipásztort az úrasztalánál

hogy őt is kiválasztotta Fia, Jézus Krisztus által, hogy megismerhesse a kegyelmét és irgalmát.

A szószékfoglaló igehirdetés után a komáromi egyházmegegyezés, valamint a Madarról származó lelkipásztorok köszöntötték egy-egy igével a beiktatott lelkipásztort. A gyülekezet részéről **Fi-**
(Befejezés a 15. oldalon.)

sher Angéla gondnok, majd Édes István, a község polgármestere mondott rövid beszédet. Ezután beszámoló hangzott el a lelkészlakon eddig elvégzett felújítási munkálatokról.

Az ünnepélyes beiktatás a Himnusz és a 200. dicséret elénekelésével zárult.

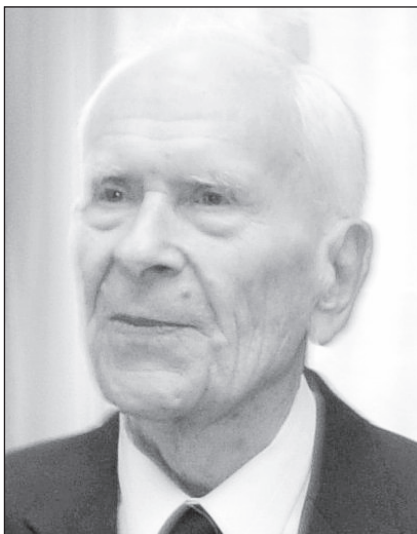
Madaron 2013 júniusában, Nagy Lajos lelképásztor 70. életének betöltése után üresedett meg a lelkészi állás.

HELENA HOLÁ (1929–2014)

A pozsonyi gyülekezet idős oszlopos tagjai közé tartozott Helena Holá szül. Mad'arková, aki 1929. március 5-én született Nagyszombatban.

Prokop Holýval való házasságkötése révén került közénk. Megnyílt a szíve Isten szeretete előtt, személyes hitbeli döntését konfir-

VOJTECH OZOROVSKÝ (1921–2014)

Életének 94. évében elhunyt Vojtech Ozorovský, aki a pozsonyi református gyülekezetnek hosszú éveken át volt presbitere. 1921. június 10-én született a kelet-szlovákiai Vinnében. A pozsonyi Comenius Egyetem jogi karán tanult, 1946-ban doktorált. E mozgalmas, háború utáni időben Isten kegyelmes volt hozzá: megajándékozta szeretett feleségével, Mártával, majd egy fiúgyermekkel, akit nagy gondnal neveltek. Családja nagy érték, támasz és öröforrás volt számára, különösen az özvegyiség

Nem ti választottatok engem Lelkészeiktatás volt Madaron

Az egyházközség presbitériuma a sikertelen lelképásztori keresés után pályázatot írt ki a lelkészi állás betöltésére. Erre a kiírásra jelentkezett Csiba Zoltán, a komáromi gyülekezet beosztott lelképásztor, akit már az új presbitérium hívott meg. Az egyházközségi közgyűlésen, 2014 márciusában választották meg a gyülekezet élére.

mációban erősítette meg. Igeolvasó, imádkozó és Krisztus útmutatása szerint élő emberként vállalt közösséget a gyülekezettel, együtt hordozta terheit.

Férje halála (1989) után presbiterként, egy időben gondnokhelyettesként is szolgált, az istentiszteleteknek, bibliaóráknak rendszeres résztvevője volt. Szeretet és megbecsülés vette őt körül. Az utóbbi években egészségi állapota meggyengült, otthonához kötötte,

hosszú évei alatt, felesége 1988-ban bekövetkezett halála után.

Vállalati jogászként dolgozott még nyugdíjas korában is. Emellett társadalmilag is nagyon aktív volt. Az egyházban – édesapjához hasonlóan – ő is éveken át presbiter volt, egy időszakban pedig gondnokhelyettes is a pozsonyi gyülekezetben.

Aktívan vett részt a jogi bizottság munkájában. Szerettük őt. Mindig ápolt, pedáns, tapintatos és igazságos embernek ismertük, aki magas kora ellenére is rendszeres résztvevője volt az istentiszteleteknek, gyülekezeti alkalmaknak.

Örült fia, unokái boldogulásának, és szíven viselte a gyülekezet gondjait, örömeit. Váratlanul hunyt el 2014. augusztus 9-én. Temetésére augusztus 14-én került sor, a vigasztalás üzenetét Peres Imre lelképásztor hirdette a Zsid 2,6b–8 alapján: „Micsoda az ember, hogy gondolsz rá, vagy az embernek fia, hogy gondod van rá? Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg, mindent lába alá vettedtél.”

Köszönjük Istennek alkotó, példás életét! Az örök élet reménységével búcsúzunk tőle. Emlékét tisztelettel megőrizzük.

Peres Imre

Csiba Zoltán Komáromban, a Selye János Egyetem Református Teológiai Karán végezte teológiai tanulmányait. A Szlovákiai Református Keresztény Egyházban 2008 szeptemberében kezdte meg lelképásztori szolgálatát. Komáromban volt két évig segéd-, három és fél éven át pedig beosztott lelképásztor.

Iski Ibolya

de akkor is szíven viselte a gyülekezet sorsát és imádságaiban hordozta, vigasztalást és reménységet az igéből merített. Megbékélt szívvel fejezte be földi útját.

2014. július 24-én vettünk tőle búcsút a Zsolt 73,23–26 üzenetével: „De én mindig veled leszek, mert te fogod jobb kezemet. Tanácsoddal vezetsz engem, és végül dicsőségedbe fogadsz. Nincs senkim rajtad kívül a mennyben, a földön sem gyönyörködöm másban. Ha elenyészik is testem és szívem, szívemnek kösziklaja és örökségem te maradsz, Istenem, örökké!” Köszönjük Istennek életét, szolgálatát, emléke legyen áldott.

Peres Imréné

VARGA SÁNDOR (1931–2014)

Fájó szívvel, de Isten akaratában megnyugodva kísérte utolsó földi útjára 2014. szeptember 15-én a nagyölvedi gyülekezet tiszteletbeli gondnokát, egyházmegyei tanácsosát, Varga Sándort. A gyászistentiszteleten az 1Kor 3,16 alapján szólt az igehirdetés: „Nem tudjátok, hogy ti Isten temploma vagytok, és az Isten Lelke lakozik bennetek?” A gyülekezet legidősebb férfitagja volt, aki évtizedeken keresztül presbiterként, majd gondnokként szolgált. Ez idő alatt akár helyben lakó, akár beszolgáló lelkésze volt a gyülekezetnek, fáradozott a templom és az egyházi épületek felújításán. Fontosnak tartotta, hogy a templom építésének 200. évfordulóját is méltóképpen ünnepelje meg a közösség, ezzel is kifejezve az ősök iránti tiszteletet és hogy hálát adjon az Úrnak mindenért.

A gyászistentiszteleten mi is hálát adtunk életéért és közöttünk végzett szolgálataért.

Antala Éva

Hálaadó istentisztelet. Szeptember 28-án istentiszteleten adtak hálát az ipolysági hívek elkészült gyülekezeti központ-jukért. Igehirdetéssel Fazekas László püspök szolgált. Az alkalmon részt vett Soltesz Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára is.

Pedagógusok továbbképzése. Október 3-án Fazekas László püspök áhítatával vette kezdetét Nagyörzsönyben a református iskoláink pedagógusai számára szervezett kétnapos továbbképzés.

Presbiterképző. Október 4-én Tornagörgön zajlott a Szlovákiai Magyar Presbiteri Szövetség által szervezett regionális presbiterképző, amely Fazekas László püspök áhítatával vette kezdetét. Előadást tartott Tóth János, a Magyar Református Presbiteri Szövetség Békés Megyei Területi Szervezetének elnöke és Fekete Vince, egyházunk főgondnoka. A találkozó résztvevői megszavazták, hogy a Kárpát-medencei presbiteri szövetségek írjanak alá együttműködési nyilatkozatot.

Előfizetőink figyelmébe

Lapunk zökkenőmentes megjelentetése és januári összpéldányszáma pontos meghatározhatósága érdekében tisztelettel kérjük a gyülekezetek lelkipásztorait, gondnokait és iratterjesztőit, akárcsak egyéni előfizetőinket, hogy legkésőbb **december 20-ig** jelezzék a szerkesztőségnek az impresszumban megadott elérhetőségei (az e-mail címünk megváltozott) bármelyikén, amennyiben módosul a jövő évre előfizetendő példányok száma.

Az előfizetés egyébként folyamatos – akinél nincs semmilyen változás, nem kell megújítania. Tehát akik a fenti időpontig nem jeleznek változást, azt vállalják, hogy a Kálvinista Szemlét 2015-re ugyanannyi példányban fizetik elő, mint idén.

Lapunk éves előfizetési díja változatlanul **4,20 euró**. Kérjük, az előfizetési díjat majd csak januárban a pénzesutalvánnyal térítsék meg, amit a januári számmal együtt küldünk.

A Bibliaolvasó vezérfonal ára is változatlanul **17 cent**, az igényelt példányszámban az esperesi hivatalok útján kapják meg a gyülekezetek.

A szerkesztőség

Harangszentelés. Október 5-én a tornai gyülekezetben harangszentelésre került sor. A fejlődés és erősödés jeleit mutató gyülekezet a Zsarnói Református Egyházközség leányegyházközsége. Az alkalmon igehirdetéssel szolgált Fazekas László püspök. Az ünnepségen részt vett Czimbalmosné Molnár Éva kassai főkonzul is.

Németországi vendégek. Október 9-e és 11-e közt hivatalos látogatásra egyházunkba érkezett Manfred Rekowski, a Rajnai Tartományi Egyház elnöke, valamint az ökumenikus kapcsolatokért felelős személy, Barbara Rudolph főtanácsos. Fazekas László püspök kíséretében meglátogatták az SJE Református Teológiai Karát, az Alistáli Református Egyházi Alapiskolát, a gútai és az ipolysági egyházközségeket (mindkét gyülekezetet 10 ezer euróval támogatták). A következő évtől évente három fiatalnak biztosítanak lehetőséget egyházkerületükben az ún. Önkéntes Szociális Évre.

Presbiterképző Komáromban. A pozsonyi, komáromi, barsi egyházmege presbiteri számára október 11-én Komáromban került sor képzésre. Az alkalmat, melyen a németországi vendégek, Manfred Rekowski egyházelnök és Barbara Rudolph főtanácsos is részt vettek, Fazekas László püspök nyitotta meg áhítattal.

Lelkészbeiktatás. A Kövecsesi és Naprágyi Társult Anyaegyházközségbe október 12-én beiktatták Rákos Loránt jogtanácsos, megválasztott lelkipásztort. Az istentiszteleten igehirdetéssel szolgált Fazekas László püspök.

Lelkésztoábbképző. Október 20-a és 21-e között Berekfürdön zajlott a hét magyar egyházmege lelkipásztorai számára a lelkésztoábbképző. Fazekas László püspök *A SZRKE helyzetének általános ismertetése a nyelv és az identitás szempontjából* címmel tartott előadást.

Ünnepi fogadás. Október 21-én a Pozsonyi Magyar Nagykövetség ünnepi fogadásán vett részt Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok. A fogadást az 1956-os forradalomra való emlékezés alkalmából tartották.

Kiállítás megnyitó. Október 22-én Budapesten a Magyarság Házában a *Mi, magyarok* címmel megrendezett kiállítás megnyitóján ott volt Fazekas László püspök is.

Emlékkiállítás. Október 24-én *Ahogy lehet...* címmel Varga Imre-emlékkiállítás nyílt a hernádsadányi egyházközségben. Fazekas László püspök megnyitója után B. Kovács István, a Tudományos Gyűjtemények igazgatója mutatta be a kiállítás anyagát.

Partnerhilfe. Október 31-én Fazekas László püspök fogadta Ulrich Barniske nyugalmazott lelkipásztort, aki a németországi Partnerhilfe Tanácsának tagja.

Megemlékezés. A Diakonia Reformata n.p. és a Komáromi Református Egyházközség december 14-én, 14.00 órától megemlékezést szervez Tóth Kálmán volt ipolypásztói lelkipásztor születésének a 110. évfordulója alkalmából a gyülekezeti teremben.

Tóth Kálmán missziói lelkipásztor életéről Galo Vilmos, a komáromi Duna Menti Múzeum történésze tart előadást.

A Pátria rádió református műsorai:

November 23-án, 7.05-kor a Világosságban Langschadl István kiskövesdi lelkipásztor a gazdag ifjú példázatát hozza közelebb a hallgatók számára.

November 30-án, advent első vasárnapján 10.30 órakor istentisztelet közvetítésére kerül sor a perbeti református templomból. Igét hirdet Erdélyi Zoltán lelkipásztor, igét olvas és imádkozik Erdélyiné Szuh Adél lelkipásztor

December 14-én 7.05-kor a Világosságban Varga Zoltán szádalmási lelkipásztor tolmácsolja advent üzenetét a hallgatóknak.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 13.05.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/>)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztýn Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe:

Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Cégbejegyzési szám: 00179191

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia

Előfizethető a református lelkési hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy (kalendáriumi) évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi: **930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.**

E-mail: ksz@reformata.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09